

jídelny se jeví snadnějším způsobem řešení této situace ohřev stravy než nabídka dietních jídel. Z toho důvodu také nepatrně vzrůstá podíl individuálního stravování (ze 13 % na 15 %) formou uchování a ohřevu dietního jídla přineseného z domova v souladu se stanovenými podmínkami ministerstva zdravotnictví pro tento způsob stravování. Ve stravování v dietním režimu převládá dieta s omezením lepků. Většina zařízení poskytujících dietní stravování postupuje v souladu s právními předpisy, má odborného pracovníka, případně odborného konzultanta pro přípravu diet. V jídelních lístcích, nástěnkách nebo na webových stránkách uvádějí školní jídelny informace o alergenech v nabízených pokrmech, ve 3 případech nebyla tato informace strávnickům poskytnuta.

V mateřských školách, školských výchovných a ubytovacích zařízeních a ve školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy zajišťovaly školní jídelny celodenní pitný režim. Žáci základních a středních škol měli nápoje k dispozici zejména při obědě ve vířících, termosech apod., a to převážně formou alternativní nabídky, kdy si strávnick může vybrat z více druhů nápojů. Přetrvává nabídka pitné, popř. neslazené vody ochucené citronem, která převyšuje nabídku slazených nápojů (šťáva, ovocné koncentráty, slazený čaj, džusy, mošty), jejíž podíl však nepatrně narostl.

TABULKA 131 | Přehled poskytovaných nápojů – podíl kontrolovaných subjektů (v %)

Nabídka	Podíl		
	2017/2018	2018/2019	2019/2020
voda / voda s citronem / neslazená	93,5	96,8	96,3
minerální vody	16,6	18,1	17,4
šťáva / ovocné koncentráty	81,0	81,2	82,8
čaj slazený	87,9	89,2	90,1
čaj neslazený	54,7	59,3	56,6
mléko	74,7	76,4	79,9
kakao	62,6	73,8	65,2
džusy	51,1	52,2	55,6
mošty	34,9	38,2	39,0
bílá káva	51,6	52,2	53,5
jiné	13,1	10,4	12,1

Školní jídelny jsou povinny nabízet stravu, která bude nejen pestrá, nutričně hodnotná a vyvážená pro příslušné věkové skupiny strávnicků, ale zároveň bude odpovídat i zásadám zdravé výživy a splňovat výživové normy pro školní stravování u vybraných druhů potravin. Pozornost ČŠI se soustředila při hodnocení výživových norem v návaznosti na současné výživové trendy, vzrůstající obezitu dětí a žáků a nadměrnou konzumaci cukrů a tuků především na dodržení jejich 100% horní hranice a dodržení a zvyšování podílu ovoce a zeleniny. Pozitivním zjištěním je patrný nárůst podílu školních jídelen, které sledované komodity dodržely. V případě výrazných odchylek od povoleného rozpětí při plnění výživových norem byly prověřovány i další sledované komodity.

TABULKA 132 | Zařízení školního stravování, která dodržela stanovené limity výživových norem (v %)

Školní rok	Tuky	Cukry	Zelenina	Ovoce
2017/2018	80,1	81,4	85,9	78,6
2018/2019	83,6	85,4	91,2	81,5
2019/2020	89,7	90,5	96,5	85,0

Nesledování plnění spotřebního koše a neschopnost prokázat dodržení doporučených výživových dávek pro jednotlivé skupiny strávnicků bylo kontrolou zjištěno u 5,9 % kontrolovaných zařízení. Jednalo se zejména o školní jídelny – výdejny, jejichž činnost vykonává příslušná škola, kde ředitel nevěnoval dostatečnou pozornost této oblasti v rámci své řídicí a kontrolní činnosti.

I přes zjištěná pochybení lze konstatovat, že školní jídelny jsou schopny a ve velké míře ochotny reagovat na současné trendy v oblasti zdravé výživy, zajímají se o nové receptury, zařazují pro přípravu pokrmů i netradiční potraviny (červená čočka, cizrna, pohanka, jáhly, bulgur, kuskus aj.), regionální potraviny, což přispívá ke zlepšování výživové hodnoty nabízené stravy, dokážou sestavit nabídku v jídelním lístku nejen nutričně vyváženou, ale zároveň i atraktivní pro strávnicky (např. doplněnou o tzv. týdny kuchyní cizích zemí).

Vyhláška o školním stravování vymezuje pro veřejné zařízení školního stravování v rámci rozpětí finanční limity na nákup potravin pro jednotlivé věkové skupiny strávnicků, ze kterých je ve veřejných zařízeních školního stravování určena úplata za školní stravování. Nesprávně stanovená úplata za školní stravování byla kontrolou zjištěna u 1,5 % zařízení (strávnicki nebyli správně zařazeni do věkových skupin, chybovost se vyskytovala zejména u zařazení 7letých dětí v mateřských školách), což představuje ve srovnání s minulým školním rokem 2017/2018 pokles o 1,8 %, nedo-